

על ארבעה עשר עמודים
 לאור קדושת ימינו
 של

ספר

ית ששל ששלמה

אשר חזר ויסד הנשך הגדול צעל כנפים • ארזונינו מורינו ורזינו רצן של כל בני הגולה • הגאון המפורסם לשנת • מופת
 הדור • המאור הגדול • הכל הלכו לאורו • וממנו ראו וכן עשו ראשי בני ישראל • כולם חגגי' זכויות צדקה • כבוד מוהר"ר
 שלמה לוריא ז"ל על מסכת ודני גושין • ושמות אנשים וגוים ומקומות • אשר עדיין לא ילא לאור העולם בדפוס • רק
 היה מונח לפני ועמון משך מאתיים ועשרים סנה זכתינת יד צאורה הספרים של הגאון הגדול המפורסם צאר הגולה • המנוח מו"ה
 יצחק ז"ל אצ"ר ור"מ דק"ק פונזן והוצא אחריו מותו לצית הדפוס בק"ק ברלין שנת תקכ"א ע"י הרבני המופלג כבוד
 שמו מוהר"ר יוסף יעקב כרו דין דק"ק הנ"ל • ולגודל ערכו ספרו תמו עד שלא נתגלה רק אחד צעיר ושנים במשפחה • עד
 שהוצא פעם שנית לצית הדפוס ע"י הכ"ח ר' אלוי' זן כ"ה זעדיג' כ"י זן הרב החסיד מוהר"ר קלמן ז"ל זן הרב
 הגאון מוהר"ר יום טוב באנדי ז"ל שהיה אצ"ר דק"ק פרוסטין ודיין מו"ה דק"ק עראג :

פה

פ ר א ג

בשנת התקע"ב לב"ע

תחת ממשלת ארזונינו הקיסר האדיר הרחמן הססיד פראנץ יוח' ה' ירום קרנו בכבוד על כהא מלכותו לאורך ימים

התנצלות הגאון המחבר

באתי לדעת לכל מעין בחבור הזה • בכל מקום שנחל צו לשון עכוס או סתם לשון גוי היינו עובדי כוכבים ומזלות • והם העיזים
 ע"ז בעשותם דמות אחד תסבע' יוכזי לכת או דמות המזלות • ומכיון שהנחת ית' והן העליסמאות מזכר הרע"ם ז"ל בהלכות
 ע"ז • ואין זה נוגע כלל אל העמים אשר אהבנו ונפודים ציוניהם • כי הם מלתינום בהנחתו ית' והם צעלי דת כח"ס גדולי הפוסקים • לכן
 אל ועלה על לב לחשוב שגנין לשון עכוס או גוי הנחלח בספר הזה נוגע צדק פנים אל העמים אשר אהבנו נתונם ואלדנה לנו חיינין להספיל
 תמיד גלמה של מלכות זהארים • ה' יתן בלגם רחמים על כל ישראל חתן :

Abhandlung

über die

Ehescheidung.

Von

Rabi Salomon Lurja.

Praesens opus, cui auctor R. Salomon Lurja titulum: Jam Schel Schlo-
 mo praefixit, continens Commentarium super talmudicum tractatum Gittin de divoritiis,
 et libello repudii, quomodo scribi, dari et offerri debeat, jam alias saepius revisum, reimpri-
 mi posse iudico.

Pragae 14. Novembris 1811.

Carolus Fischer,

Cesareo-Regius Censor, Revisor, et Translator in hebraicis.

Prag, 1812.

Gedruckt bei Anton Straßkirchka.

שם המסכת

מסכת

אתם הדור ראו דבר חדש אשר ערן לא
היה בעולם

ונהר יוצא מעדן והיה לשני ראשים. שם האחד ספר פתחי נדה והוא חיבור נחמד. וביאור מספיק על מסכת נדה למרנא ורבנא האשל הגדול רבן של כל בני הגולה. ה"ה הרא"ש זצלה"ה. ושם השני ספר מקור הלכה והוא חיבור נפלא להבין ולהורות. פלפלא חריפא ואור יקרות. מוזקק שבעתיים על הלוחות חרות. וכל דיני נדה החמורות. אליבא דהילכתא סדורות. ועם גדולי ראשונים ואחרונים בא בגבורות. חכרו וגם יסדו זעירא דמן חכרייא ה"ה הרב המוסמך והמופלא מוהרר יעקב יהודא המכונה ליב אשכנזי נר"ו. אשר מלפנים היה אב"ד בק"ק יעמנין וכעת מקום תחנותו בק"ק לאשיץ יע"א. בן הרב המאה"ג מוהר"ר מרדכי מאדיל אשכנזי זצלה"ה אשר היה אב"ד ור"ם בק"ק דרעוניץ. וכבר נודע שמו בשערים. בין החכמים והנכונים. כפונטיין אשר יצא לו מכמה שנים. בחיבוריו על מסכת מכות ופסחים. אשר נזר והקים. ומהותם ואיכותם ותועלתם. יראו המעיינים. בהקדמת הרב המחבר בפנים

תחת ממשלת ארוננו האדיר והחמיד קיזור פראנץ השני ה' יום הודו וינשא מלכותו כימיו וכימינו תושע יהודה וישראל אכ"ד

בפתחי נדה לפ"ק

ברין

גערדוקט ב"ח יאזעף ראסמאן ק. ק. פריי העברעאישער זונד רייטטער בולדעקעל זונד בולדענלער.
Brünn, gedruckt bei Joseph Hofmann k. k. priv. hebräisch- und deutschen
Buchdrucker und Buchhändler.

סויה בנדחה עד פתח רואה דם כל שבעה לא היה
טמאה נדה: תל חסיה. דהוי ולי לחוב שבעה ימים
בנדחה ומדכתיב סויה אישטעין דלע"ג דאינה רואה חלה
פעם אחת טמאה נדה: כל שבעה. כלומר שבעה שלמים
היא בנדחה עד סילוח: בין

יכול עד שתהא רואה דם כל שבעה.
תלמוד לומר תהיה. אע"פ שאינה רואה
אלא ראייה אחת מנין שאינה מוכלת

מבעוד יום. תלמוד לומר שבעת ימים תהיה בנדחה. נדה תהיה בנדחה
כל שבעה ואשה כי יזוב זוב רמה. בין גירות נן בין שפחה בין משוחררת
בין בת ישראל.

וא"כ המהדר טכ' חסה טייל דם מנקורה ומטע טייע
בדלחי טייל דם מנקורה וא"כ הדלח חסמי' לדוכת' לנחי
נ"מ כ' והוא שחרגים בימיחה וכבר חסכו הפלתי והסדרי
טהרה בזב יע"ט. והפלתי כ' דהנהדר מיירי במקום דלח
שיך בו כחם כגון מצדקה קרקע
עולם או בצנדי לצעונים דבזה
אפי' מדרבנן טהורה כשהוא בלח
הרמס ודלחי' לקמן צ"פ חסמה
ס' ד' יע"ט עכ"ד חלפנ"ד נס
זה אינו דל"כ לא ח"ל לנחום
חלל לפעם. חבל באמת חגי חמה
על הקד לבואחא דכולס לא

לא שרש
מחיי נאמי
הוא אצל
גמרי
מחיי נאמי
מחיי נאמי
מחיי נאמי
מחיי נאמי

ירדו לכוונת המהדר בזה דהא על כרחי מוכח דהא ד"כ חסה טייל דם מנקורה טמאה אין ר"ל טייל מנקורה
ולחך דל"כ סויה דברי עלמנו שרי כ' אח"כ דלע"פ פלא ילא ולחך נני טמאה חלה בוכתו כך הוא חסה טייל דם
מנקורה פי' טייל דם מנקורה לחוד אבל מוכ"מ לא לחך וקמ"ל דלע"פ טמאה. אך ע"ז קשה כיון שלא ילא לחך
מאיכין ידעם טייל מנקורה שרי אין עיניה בלחך מקום לזה כ' והוא שחרגים בימיחה בזה מוכל לידע טייל מנקורה
וא"כ לפ"ז כ' ספיר והוא שחרגים. דל"כ אין מקום לטעמא אפי' מדרבנן כיון שעדין ילא לא לחך. חלה סלפ"ז היה מקום
לטעמא דלעולם אינה טמאה אע"פ שחרגים ח"כ טייל נני לחך מ"ה כ' ועיניו מתחרגים בו אע"פ שלא ילא לחך נני
טמאה ולזה הערכי חד ומתלמידי בי' ודוק הטיב:

נא חלה מן המקור. והוא מטמא בכל שהוא אפי' כעין החדל ובמפות מכן. הכי אמרינן בנ"מ דף ו' ויבואר בנזכר
דף ל"ז דמטמא חסי' אם ילא מונה באונס כגון סקפלה מנקום למקום ורחקה מנחם הקפינה או שרחה בטהר
או חיה או עוף מתעסקים זה עם זה והמורה ורחקה. וכן כל כיוצא בזה. וילפינן לה עיתורח דוכי יזוב זוב דעמע
זב מ"ו חסי' באונס. וכ"מ הטור והס"ע קפ"ג יע"ט.

בבב"ב מטהרין. ויחוי הידחא ח"ן אלו מטהרין במימי תלחן וכמימי בטר גלי דכיון שהן טעין למלחא אדמיונות ואין
חיו בקיחין בנדחה הדמים. מ"ה לא מטהרין חלה ירוק ולבן פחין לספקי באדמיונות כלל. וכדל"י בשלחי פ"ב יע"ט
בבב"ב דין דם טמא לדם. ובלוור וחי ס"ד דליכא דם טהור כלל ח"כ במאי חולק הזקן מנחם עם הספדרין. והכי ח"י
בגמ' דף י"ט יע"ט. חלה טמאי חמה ע"ז דהא בספדרין דף ס"ז אמרינן דהא דכתוב בין דם לדם לא מיידי דווקא
שמחולקין בדם נדה לחוד. חלה אפי' אם הן מחולקין בדם לידע או בדם זבה נמי הוי זקן מנחם ומ"ה חסם דם לידע
פלגי בפלוגתא דרב ולוי דלקמן אימעיין אחד או שתי מניעות. ודם זבה פלגי בפלוגתא דר"א ור"י יע"ט ח"כ לפ"ז
הדרא הקופי' לדוכת' נכ"ל דליכא דם טהור. ואי משום דכתוב בין דם לדם ר"ל מהן מחולקין בדם לידע או בדם
זבה וז"ע:

בד טמאה טעונה ביאות עיט חיים עמ"ט בפ"ג וכ"כ סר"ן בפ"ג דלפועות. והכי חגי' בחוספת' בפ"ק דמגילה ח"ן
בין זב לזבה חלה טמא טעון ביאות מים חיים והזבה אינה טעונה מ"ה חלה מיי נקוה ע"כ. והכי משמע בספ"ק
דמקואות דקחי' לנעלה מהן מ"ה טבחן טבילה לזבים. משמע דווקא לזבין אבל לא לזבות. וכ"כ רש"י ז"ל בחמ"ט טבח
דף ס"ה ע"ב דזבה אינו טעונה מ"ה יע"ט. אבל במ"ס סכהדרין דף ס"ז ע"א ד"ה הילכת' אחד עשר כ' בפסיטות דזבה
צעי דווקא מ"ה והוא חילת' דמלבד סכת' דע"א חף הוא נגד המטבח והחוספת' הכ"ל. מיהו לפנין דינא כבר הוסכם
דל"י ג"ה אפי' מדרבנן וכ"מ הטור בפ"ג דר"א והרמב"ם בפ"ג ובפ"ט מה"ל מקואות יע"ט.
בה ח"י בנדחה כל שבעה. ולכן אפי' בדיעבד לא עלתה לה הטבילה אם טבלה עלמה ביום השביעי כדל"י לקמן
בשלחי פ' חנוקות. מיהו זה דווקא נדה ויולדת. אבל הזב והזבה ושאר חייבי טבילות טובלין ביום דווקא כדל"י
בפ"ק דיומא דף ו' ובדף פ"ח. ובפ"ג דמגילה דף כ' אמרינן נמי דשומרת יום כפתר יום לא טבול עד שתקח חממה
וילפינן לה מקרא' החם יע"ט:

בו בין שפחה. וכ"כ הרמב"ם בפ"ד ח"ל ואחר דהא על הגדה או על היולדת או על הזבה כל ימי זובה וספירתה בין
שפחה בין עשוהרת הכל בזכר שפחה כו' עכ"ל ופשוט דל"י חילק בין פניה לנשואה לפנין איסור נדה כי כל הבח
על הגדה בין קטנה בין גדולה חייב כרת. וכ"כ הרמב"ם ז"ל דמ"ה לא חקרו טבילה לפניה כדי שלא יבואו לירי
עכסול בהסתלק מנחו איסור נדה החמור וכ"ה בפ"ג קפ"ג יע"ט:

בז ח"ל בלא עת נדה. וכ"ה בגמ' דף ע"ג. אבל בתי"ב ובהר"ף יש כאן גירס' אחרת. ועיין במעד"מ שהאר"ך בזה
ולפי שאין כאן פסקותא לדינא לכת' קלרתי.

בח טמא טמא. אגב דהיטא קמט שנים שנים היינו שני. חוס':

בט' וספירה לה לעלמה וא"ת אמאי ח"ן עזרכת זבה על ספירתה כמו שזכרין על ספירת העומר דהא כתיב וספירה
ו"ל לחין מברכין חלה ביוכל שזכרין ה"ד בכל טהר. פלעולם יוכל לנטות כסדר וכן עומר. אבל זבה טמא טמאה
חסתור ח"ן לה לעטות. חוס' בכתובות דף ע"ב. ומשמע מזה דווקא בזכרה ח"ן לה לנמות וכמו שכ' בתחילת דבריהם
אמאי ח"ן מברכה כו' אבל בלא זכרה מחויבת לספור כדכתבו וספור לה. וכ"כ הש"ס בשער האוהיות דף ק"א דגריכה
לספור בפה דווקא וטבן נהג כל ימי וליה לאשמו שחספור לעת ערב קודם שקיעות החמה היום יום ח' לספירת לזכר
וכן ביום צ' עכ"ד ונכון הוא:

ב' אבל אמרו חכמים. עמ"ט בפ"ג בפ"ג הר"ן. ומשמע דהא דאמרינן דלח' חעשה כן. קאי אשמיט' לחוד דאסורה לה
לשמיט ביום השביעי אחר טבילה מחשפת' דמנח' חלה וחסתור. אבל הטבילה עלמה הכיחוהו על דין תורה דיכולה
לטבול ביום ומהכן החמה וחי'ן. אבל דעת רש"י וחוס' בגמ' דף ס"ז ע"ב דזה קאי אטבילה דחכמים חקרו לה לטבול
ביום השביעי מחשפת' דלח' חטבול עלמה שפא יבוא לשמוע עונה ג"כ ויבואו לירי איסור כרת. ואע"ג דהוי גזרה לגזרה
כבר כ' הרשב"א למסור חומר כרת חספור וכ"ה דעת הסמ"ג וסמ"ט ועמ"ל ס"ק ס"ה.

בא דק"ל י"א יום כו' הכי מקטין בגמ' דף ע"ג דהא דילפינן לה מקרא' חתי' כר"ע דס"ל הכי. אבל דל"כ עליו
וקובר דלח' חתי' מקרא' חלה י"א יום שבין נדה לנדה הן הלכה למ"מ. ופשוט דאין נפקות' בניהם לדינא דתרווייהו
מפי

הק זולף אוסטערליץ

הק יעקב יעגע שאס

הק רוד מד

הק זשה זולף זיילער

הק זשה זולף זיילער

הק זשה זולף זיילער

הק זשה זולף זיילער

הק זשה זולף זיילער

הק זשה זולף זיילער

הק יעקב יעגע שאס

הק רוד מד

הק זולף אוסטערליץ

הק זשה זולף זיילער

הק זשה זולף זיילער

הק זשה זולף זיילער

הק רבא עגלענדער

הק זשה זולף זיילער

הק זשה זולף זיילער

הק זשה זולף זיילער

הק זשה זולף זיילער

הק זשה זולף זיילער

הק זשה זולף זיילער

הק זשה זולף זיילער

הק זשה זולף זיילער

הק זשה זולף זיילער

הק זשה זולף זיילער

117
בבית המדרש
של בני ברק
ביום שבת
השני

112

~~הק יציק ביקר~~

הק יעקב יענטיאס

הק רוד מר

הק וואלף אזיסטערליץ

הק יוסף וולף זיילער

~~הק אברהם~~

הק יציק שפיטצער

הק רפאל עגלענדער

הק יונה בער באנדי

תלמידי הנעים על

כן בתבנת למטה משום

אחרון אחרון חבב חבר

המשפיל החבר ללב

הדד צני גינת משושל

כלו בני יקטז חזן בראשון

הנהגות (מחוקקות)

הנהגות

הנהגות

הנהגות "הנהגות"

[הנהגות]

הנהגות

הנהגות

[הנהגות]

הנהגות

הנהגות

הנהגות

הנהגות

~~Handwritten text, possibly a title or address, partially obscured by a dark smudge.~~

Handwritten signature in cursive script.

אני יצאנו בן ארבע
שנה הספר שייך
לאנו וזה התקן וירכש
דמות הבשם ופלא ופלא
בתורה כשת וזה / אינא איה
בין בקק סוף זוט תאני
בחר יתקן ויראשם

15/17

1/3

Large, stylized handwritten signature or name, possibly 'S. Ehrlich'.

15/17

Handwritten signature or name, possibly 'S. Ehrlich'.

עבדו וזה יצאנו בן ארבע
שנה הספר שייך
לאנו וזה התקן וירכש
דמות הבשם ופלא ופלא
בתורה כשת וזה / אינא איה
בין בקק סוף זוט תאני
בחר יתקן ויראשם

אני

Handwritten signature or name, possibly 'S. Ehrlich'.

Large, stylized handwritten signature or name, possibly 'S. Ehrlich'.